

Visor att minnas

Sånger från Solglimten

Del 1 - med ackord

Den första gång jag såg dig
Fjäriln vingad
Hör hur västanvinden susar
I en sal på lasarettet
I min blommiga blå krinolin
Jag minns den ljuva tiden
Jag vet en dejlig rosa

Kristallen den fina
Lilla vackra Anna
Litet bo jag sätta vill
Plocka vill jag skogsviol
Uti vår hage
Vem kan segla förutan vind

Den första gång jag såg dig   *Singer Sjöberg*

^D Den första gång jag såg dig, det var en sommardag ^G ^D
^{E7} på förmiddan, då solen lyste klar, ^{A7}
^D och ängens alla blommor av många hundra slag ^{Hm} ^G ^D
^A de stodo bugande i par vid par. ^{E7} ^A

^{A7} Och vinden drog så saktelig, och nere invid stranden, ^D ^G ^D
^{A7} där smög en bölja kärleksfull till snäckan uti sanden. ^{Gdim} ^{Hm} ^{E7} ^A

^D Den första gång jag såg dig, det var en sommardag ^G ^D
^{Em} den första gång jag tog dig uti handen. ^D ^{Em A7 D}

^D Den första gång jag såg dig, då glänste sommarskyn ^G ^D
^{E7} så bländande som svanen i sin skrud. ^{A7}

^D Då kom det ifrån skogen, från skogens gröna bryn ^{Hm} ^G ^D
^A liksom ett jubel utav fåglars ljud. ^{E7} ^A

^{A7} Då ljud en sång från himmelen, så skön som inga flera; ^D ^G ^D
^{A7} det var den lilla lärkan grå, så svår att observera. ^{Gdim} ^{Hm} ^{E7} ^A

^D Den första gång jag såg dig, då glänste sommarskyn ^G ^D
^{Em} så bländande och grann som aldrig mera. ^D ^{Em A7 D}

^D Och därför när jag ser dig, om ock i vinterns dag, ^G ^D
^{E7} då drivan ligger glittrande och kall, ^{A7}
^D nog hör jag sommarns vindar och lärkans friska slag ^{Hm} ^G ^D
^A och vågens frus i alla fulla fall. ^{E7} ^A

^{A7} Nog tycker jag ur dunig bädd sig gröna växter draga ^D ^G ^D
^{A7} med blåklint och med klöverblad, som älskande behaga, ^{Gdim} ^{Hm} ^{E7} ^A
^D att sommarsolen skiner på dina anletsdrag, ^G ^D
^{Em} som rodna och som stråla och betaga. ^D ^{Em A7 D}

Fjäril'n vingad
(Fredmans sång n:o 64)

Carl Michael Bellman 1791

1. Fjäril'n vingad syns på Haga
mellan dimmors frost och dun,
sig sitt gröna skjul tillaga
och i blomman sin paulun.
Minsta kräk i kärr och syra,
nyss av solens värma väckt
till en ny högtidlig yra
eldas vid sefirens fläkt.
2. Haga i ditt sköte röjes
gräsets brodd och gula plan;
stolt i dina rännlar höjes
gungande den vita svan;
längst ur skogens glesa kamrar
höras täta återskall
än från den graniten hamrar
än från yx i björk och tall.
3. Se Brunnsvikens små najader
höja sina gyllne horn,
och de frusande kaskader
sprutas över Solna torn;
under skygd av välvda stammar,
på den väg man städad ser,
fålen yvs och hjulet dammar,
bonden milt åt Haga ler.
4. Vad gudomlig lust att röna
inom en så ljuvlig park,
då man hälsad av sin sköna,
ögnas av en mild monark!
Varje blick hans öga skickar
lockar tacksamhetens tår;
rörd och tjust av dessa blickar,
själv den trumpne glättig går.

Fjäril'n vingad syns på Haga eller *Om Haga* är den 64:e sången i Carl Michael Bellmans samlingsverk *Fredmans sånger utgivna 1791*. *Fjäril'n Vingad* skrevs ursprungligen som en ansökan till Gustav III om att Lovisa skulle anställas som åldfru (husföreståndarinna) på Haga.

Bellman skickade verserna, som då även innehöll en strof om Lovisa, till Armfeldt för att denne vid lämpligt tillfälle skulle föredra ärendet inför kungen, troligtvis 1790. Om Armfeldt gjorde detta vet man inte, i vilket fall ledde inte uppvaktningen till någon anställning för Lovisa.

Kapten Adolph Ulric Kirstein var vid denna tid kapten-mechanicus och vice slottsbyggmästare. Han var, liksom Bellman, medlem av sällskapsorden Par Bricole. Vid tiden för dedikationen var Bellman hyresgäst i hans fastighet vid Klarabergsgatan. Det innebar en relation som inte kunde vara helt problemfri, och vid ett tillfälle 1790 måste Kirstein vända sig till hovkansliet angående ett betydande krav på Bellman för obetald hyra.

Hör hur västanvinden susar L.A. Lundh

G D7 G
Hör, hur västanvinden susar,
C G A7 D7
se, hur härligt majsol ler!
G D7 G
Hör hur bäcken ystert brusar,
A7 D A7 D
inga bojor hålla mer.
D7
Ser du sippor små,
G
hör du lärkor slå
D7 G C G
sina drillar högt mot himlen blå?
D7
Ack, hur tiden går!
G Gdim
Nu är åter vår!
G D7 G
Välkommen, härliga vår!

G D7 G
Alla skogens fåglar sjunga.
C G A7 D7
Det är liv i dal, på höjd.
G D7 G
O, så låt oss, gamla, unga,
A7 D A7 D
sjunga vårens lov med fröjd!
D7
I vår ungdoms vår,
G
ack, hur lätt det går
D7 G C G
stämma upp en sång för nyfödd vår.
D7
Är den kulen, grå,
G Gdim
det är vår ändå.
G D7 G
Välkommen härliga vår!

En sal på lasarettet

1. I en sal på lasarettet,
där de vita sängar stå
låg en liten bröstsjuk flicka,
blek och tärd med lockigt hår.

2. Allas hjärtan vann den lilla
där hon låg så mild och god.
Bar sin smärta utan klagan
med ett barnsligt tålmod.

3. Så en dag hon frågar läkarn,
som vid hennes sida stod:
Får jag komma hem till påsken
till min egen lilla mor?

4. Läkarn svarar då den lilla:
Nej, mitt barn, det får du ej,
men till pingsten kan det hända
du får komma hem till mor.

5. Pingsten kom med gröna björkar
blomsterklädd står mark och äng,
men den lilla, sjuka flickan
låg där ständigt i sin säng.

6. Så på nytt hon frågar läkarn
som vid hennes sida står:
Får jag komma hem till hösten
till min egen lilla mor?

7. Läkarn svarar ej den lilla,
men strök sakta hennes hår,
och med tårar i sitt öga
vänder han sig om och går.

8. Nu hon slumrar uti mullen
sover sött i snövit skrud.
Från sin tåligt burna längtan
har hon farit upp till Gud.

1. Jag sovit väl snart uti hundra år,
och ändå jag minns som det varit i går
då med pudrade lockar och rodnande kind
ibland rosor jag gick under doftande lind -
om den tiden jag drömmer på nytt,
fastän åren för länge sen flytt.

Refräng I min blommiga blå krinolin,
med en florslätt fichu av musslin,
ibland blommor och blad
gick jag på promenad
bland beundrande blickar,
så stolt och så glad.
Som en docka av Sevres-porslin
som en blåklocka var jag så fin -
ack, det minnet jag gömmer
ty aldrig jag glömmer
min blommiga blå krinolin.

2. Den tiden då fanns det förnäm romantik
nu skraller det bara av schlagermusik,
den tiden man dansade sirlig gavott,
nu kallas det shimmy och jazz eller trott
och mig själv kan jag ej skapa om,
jag försvinner så tyst som jag kom.

Jag minns den ljuva tiden

Anna Maria Lenngren
C.W.Gluck

1. Jag minns den ljuva tiden,
jag minns den som igår,
då oskulden och friden
tätt följde mina spår.
Då lasten var en häxa
och sorgen snart försvann
då allt utom min läxa
jag lätt och lustigt fann.

2. Av falskheten och sveken
jag visste intet än,
i var kamrat av leken
jag såg en trogen vän.
De långa lömska kiven,
dem kände icke vi.
När örfilen var given,
var vreden ock förbi.

3. Ej skillnad till personer
jag såg i nöjets dar,
bondpojkar och baroner,
allt för mig lika var.
I glädjen och i yran
den av oss raska barn
som gav den längsta lyran
var den förnämsta karln.

4. Men mina ungdomsvänner
hur tiden ändrat sig!
Jag er ej mera känner,
ni känner inte mig.
De blivit män i staten
de forna pojkarne,
och kivas nu om maten
och slåss om titlarne.

5. Med fyrti år på nacken
de streta i besvär
tungt i den branta backen,
där lyckans tempel är.
Vad ger då denna tärnan
så sökt i alla land?
Kallt hjärta under stjärnan,
gul hy och granna band.

Jag vet en dejlig rosa

Folkvisa

1. Jag vet en dejlig rosa
och vit som liljeblad.
När jag på henne tänker
så görs mitt hjärta glad!
Dess stämma ger en hjärtans tröst
lik näktergalens blida röst
så fager och så ljuv.

2. Som solen fagert skiner
är hon som purpur klar.
Gud låt dig aldrig sörja
men alltid vara glad!
Må de få komma samman
med hjärtans fröjd och gamman
som längta till varann.

3. Var dag går solen neder
och dagelig uppgår
När kommer dagen blider
att jag dig skåda får?
I hågen är du städs mig när.
Farväl, farväl min hjärtans kär!
Mång tusende god natt!

Jag vet en dejlig rosa är en traditionell folkvisa från Skandinavien. Den förmodligen mest kända svenska versionen av visan är den bearbetning av Alice Tegnér som utkom i hennes vissamling *Unga röster* från 1907.

Texten hos denna version har sitt ursprung från visböcker från 1500- och 1600-talet, och melodin är troligen skriven av henne själv eller en bearbetning av en tidigare folkmusikalisk melodi. Den översattes tidigt också till danska och heter då "Jeg ved en dejlig rose".

Kristallen den fina

Folkvisa

1. ^{Am} Kristallen ^G den fina ^C som solen ^{E7} månd´ skina
^{Am} som stjärnorna ^{Dm} blänka ^{E7} i skyn.
^{Am} Jag känner ^{Dm} en flicka ^{E7} i dygden den fina
^{Am} en flicka ^{Dm} i denna ^{E7} här byn.
^{Am} Min vän, ^G min vän ^C och älskogsblomma! ^{E7}
^C Ack, om vi kunde ^{Am} tillsammans ^{Dm} komma! ^{E7}
^{Am} Och jag vore ^{Dm} vännen ^C din ^{E7}
^{Am} och du allra ^{Dm} kärestan ^{E7} min,
^{Am} du ädela ^{Dm} ros och ^{E7} förgyllande ^{Am} skrin.

2. ^{Am} Och om jag ^G än fore ^C till världens ^{E7} ände
^{Am} så ropar ^{Dm} mitt hjärta ^{E7} till dig,
^{Am} ja, om jag ^{Dm} än fore ^{E7} till världens ände
^{Am} så ropar ^{Dm} mitt hjärta ^{E7} till dig.
^{Am} Till dig, ^G min vän ^C och älskogsblomma! ^{E7}
^C Ack, om vi kunde ^{Am} tillsammans ^{Dm} komma! ^{E7}
^{Am} Och jag vore ^{Dm} vännen ^C din ^{E7}
^{Am} och du allra ^{Dm} kärestan ^{E7} min,
^{Am} du ädela ^{Dm} ros och ^{E7} förgyllande ^{Am} skrin.

Lilla vackra Anna

1. Lilla vackra Anna om du vill
hörer dig mitt hela hjärta till.

Jag är öm och trogen
och i dygden mogen
tycker om att vara jäf och gill.

2. Minns du hur vi lekte alla dar,
smekande varann som mor och far.

Redde ler med handen
byggde hus i sanden
ack, hur lätt och lustigt livet var.

3. Men den glada tiden snart försvann.
Jag fick lära tröska och du spann.

Du gick vall i skogen
och jag körde plogen
mera sällan sågo vi varann.

4. Blott när sommarn stod i blomsterkrans,
och när julen bjöd oss upp till dans

kunde vi få råkas
rodna, le och språkas.
Aldrig någon större glädje fanns.

5. Kärlek sådan oro kallas plär,
ingen vet just vad den skälmen är.

Blott att han kan plåga,
sätta oss i låga
som på en gång roar och förtär.

6. Lilla Anna, snart flyr dagen bort.
livet har blott en och den är kort.

Liksom spån i strömmen,
som en bild i drömmen
hastar mänskan till en bättre ort.

7. Snälla Anna, när Gud skapte dig,
tänkte han helt visst i nåd på mig.

Kom att ja mig giva
och min maka bliva
så skall det bli ljust på livets stig.

8. I en liten stuga ska vi bo.

Leva med varann i fred och ro.

Lära barnen kära
Gud och kungen ära
det skall bli så roligt må du tro.

9. Röda kinder, stora ögon blå
vackra händer, nätta fötter små,

rund och vit om armen,
blommig full i barmen
Det är någonting att titta på.

10. Sist vi följas åt till himmelen,
råka far och mor på nytt igen.

Bliva åter unga,
börjar åter sjunga
kärleken är livets bästa vän.

Litet bo jag sätta vill

Elias Selstedt

^G ^C ^G
Lit^et bo jag sät^ta vill;
^D ^{A7} ^D
gård med trädgårdst^äppa till,
^{D7} ^G
liten åker till att grava
^{D7} ^G
vill jag uppå landet haya:
^C ^G
huset utan vank och brist -
^{D7} ^G
fyra rum och förstukvist.

^G ^C ^G
Ladugården lagom stor
^D ^{A7} ^D
åtta får och fyra kor
^{D7} ^G
gris i stian, häst i stallet;
^{D7} ^G
liten kvarn vid vattenfallet,
^C ^G
och vid bryggan ner vid strand
^{D7} ^G
liten båt att ro ibland.

^G ^C ^G
Gröna ängar, gödda fält
^D ^{A7} ^D
allting så i ordning ställt,
^{D7} ^G
harvad åker, raka diken,
^{D7} ^G
vacker utsikt utåt viken
^C ^G
och så långt man skönja kan
^{D7} ^G
berg och holmar om varann.

Plocka vill jag skogsviol

*Alexander Slette
Finsk folkvisa*

^G
Plocka vill jag skogsviol
^{D7 G}
och ljungens fina frans.

Plocka, plocka famnen full
^{D7 G}
och binda till en krans.
^{Em}
Vintergrön och timje
^{Am D7 G}
minna mig om vännen min,
^{C Am}
och många, många tankar jag
^{G D7 G}
i kransen binder in.

^G
Här är stigen som vi gått
^{D7 G}
i söndagsstilla kväll.

Här vi suttit hand i hand
^{D7 G}
på mossbelupen häll.
^{Em}
Är det dock en annan,
^{Am D7 G}
som du givit har din hand,
^{C Am}
jag blir dig huld, du är dock min
^{G D7 G}
i mina drömmars land.

^G
Ensam är jag vorden här
^{D7 G}
och ensam skall jag gå.

Ringa jag på jorden är
^{D7 G}
och fattig likaså.
^{Em}
Ingen kan dock taga
^{Am D7 G}
från mig minnets lyckoskatt.
^{C Am}
Jag är så rik allt med min krans
^{G D7 G}
i sommarljuvlig natt.

Uti vår hage

Folkvisa

1. ^{Am} Uti vår hage där växer blå bär.
^{F C}
Kom hjärtans fröjd.
^{Am D7 G}
Vill du mig något så träffas vi där.

Refräng: ^{E Am E} Kom liljor och akvileja
^{Am E}
kom rosor och salvia
^{Am Dm}
kom ljuva krusmynta,
^{Am E Am}
kom hjärtans fröjd.

2. ^{Am} Fagra små blommor där bjuda till dans
^{F C}
Kom hjärtans fröjd.
^{Am D7 G}
Vill du så binder jag åt dig en krans

3. ^{Am} Kransen den sätter jag sen i ditt hår
^{F C}
Kom hjärtans fröjd.
^{Am D7 G}
Solen den dalar, men hoppet uppgår

4. ^{Am} Uti vår hage finns blommor och bär.
^{F C}
Kom hjärtans fröjd.
^{Am D7 G}
Men utav alla du kärast mig är

Uti vår hage är en svensk folkvisa av okänt ursprung och ålder, som nedtecknades för första gången på Gotland under 1880-talet. *Uti vår hage* är en av de mest kända folkvisorna, mycket på grund av det ofta framförda arrangemanget för kör av Hugo Alfvén. Den hör bland annat till valborgsmässofirandets traditionella sångnummer.

Blåhallon (*Rubus caesius*), på Gotland kallade *salmbär*, är en halvbuske besläktad med björnbär, med sammelfrukter ("bär") som påminner om hallon fast mattblå till färgen.

Citronmeliss (*Melissa officinalis*), även kallad bisuga eller *hjärtansfröjd*, är en krydda och medicinalväxt. Citronmeliss är en flerårig ört som kan bli omkring en halv meter hög. Den blommar under sensommaren med små vita blommor som drar till sig bin

Huruvida salmbär tillsammans med de övriga uppräknade växterna i visan skulle utgöra preventivmedel i folkmedicin är omdiskuterat. Tidiga källor saknas helt, vilket gör att analys av texten blir försvarad.

Vem kan segla förutan vind

Am
Vem kan segla förutan vind?
Dm **Am**
Vem kan ro utan åror?
Dm **Am**
Vem kan skiljas från vännen sin,
Dm **E7** **Am**
utan att fälla tårar?

Am
Jag kan segla förutan vind,
Dm **Am**
jag kan ro utan åror,
Dm **Am**
men ej skiljas från vännen min,
Dm **E7** **Am**
utan att fälla tårar.